

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

diplomová práce: Radmila Pešlová: Stůl jako obraz – specifický prostor pro záznam a komunikaci ve výtvarném umění a výtvarné výchově

4. ročník Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro ZŠ, SŠ a ZUŠ – výtvarná výchova

vedoucí práce: doc. ak. mal. Mgr. Martin Velíšek, Ph.D.

Předložená práce odpovídá zadání. Je pečlivě zpracovanou reflexí daného tématu a je zřejmé, že toto téma je pro autorku lidsky i výtvarně významné.

V úvodu představuje vnímání a prožívání reality jako diskurzivně podmíněné skutečnosti. Vnímání je odstíněno do mnoha vrstev, od zcela věcných (stůl jako *res*), po metafyzický prostor složitých sociokulturních vazeb (stůl jako *phantasia*). Etymologie slova stůl je široce rozprostřena a logicky nás vede od konotací profánních k sakrálním, abychom shledali, že stůl do značné míry participuje na pojmech mensa či oltář. Vazba k rituálu je zde velmi logická a vnáší do tématu prvek paměti. Také v rovině sociálních vztahů hraje, pokud jde o stůl, paměť důležitou roli. Stůl se stává místem setkání a řešení rodinných záležitostí. Širším souvislostem takových vztahů od raného novověku po současnost se věnuje kapitola 3.4. Zajímavým vyústěním je pak představení aktuálních architektonických tendencí, redukcí kuchyní a jídelny, tedy místa tradičně spojená se stolem, na pouhé kuchyňské či jídelní kouty. Ztráta významu stolu v současné kultuře jakoby ladí s rozpadem či devalvací rodinných hodnot. Tento erudovaný a hluboký úvod ústí do prezentace stolu jako výtvarného problému. V úvodu se autorka věnuje komparaci *Poslední večeře* Leonarda da Vinci a Davida LaChapelle s velkým pochopením pro ikonografii příběhu. V obou případech je stůl zásadní kompoziční i významovou komponentou díla. V další části mapuje stůl v dílech Adrieny Šimotové, Karla Malicha či Mikuláše Medka. Stůl se tak před divákem proměňuje v intimní i veřejný atribut a prostředek subjektivizace i objektivizace umělecké výpovědi. Autorka se však dotýká i velmi současných autorů, jako je David Černý či Roman Singer, a docela logicky neopomíná ani obligátního, ale svrchovaně relevantního Daniela Spoerriho. S jistotou nadsázkou lze říci, že právě díky úvodním filozoficko-sociologickým pasážím můžeme výtvarným reflexím lépe porozumět.

Vlastní výtvarné práce autorky v sobě mají intimitu Adrieny Šimotové, její ženskou poetiku, jakkoliv syrovou. Současně v nich formálně vnímáme Turnerovy pozdní akvarely. V autorčiných malbách nejde ani tak o epickou výpověď, ale spíše o jakýsi *genius loci* výrazně spojený se vzpomínkami. Předložené práce jsou opřeny o portfolio kresebných skic.

V didaktické části práce představuje autorka v kontextu práce konzistentní výtvarnou řadu, koncept *Stůl jako obraz*, složený ze tří částí: *Snídaně*, *Večeře* a *Zvuky v obraze*. Formálně studenti pracují s pestrou škálou technik – s kresbou, malbou, koláží, assembláží, objektem atd. Důležitá je v konceptu motivační složka, odkazy k dějinám umění stejně jako substituce smyslů (zrak/sluch), respektive práce s významovou pointou v případě *Zvuků v obraze*. Studenti uplatňují osobní prožitky a zkušenosti, pracují s vizuálně obraznými vyjádřeními a symboly. Důraz je v konceptu položen na prohloubení citlivosti vůči vlastním rodinnému prostředí, každodennímu rituálu i obecně všední každodennosti.

Práce je velmi zodpovědně zpracovaná. Je třeba ocenit i její vizuální stránku. Formálně odlišené glosy a rozšíření hlavního textu (škoda, že jich není více!), osobní zkušenost versus vlastní text (šedá/černá barva písma) i vazba na šířku. Autorka nás přesvědčuje o tom, že v životě, v umění i ve výtvarné výchově je třeba nejenom vidět, ale také vnímat!

Práci doporučuji k obhájení.

V Praze dne 30. 12. 2015

doc. ak. mal. Mgr. Martin Velíšek, Ph.D.